

Sygnatura akt: XI GC 1411/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Mariusz Zawicki

Protokolant: Maciej Żuchowski

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2017 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. W. (1)**

przeciwko (...) **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.817 (jeden tysiąc osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: XI GC 1411/17

Sprawa rozpoznana w postępowaniu uproszczonym

UZASADNIENIE

Powód E. W. (1) złożył pozew o zapłatę przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Zażądał kwoty 6.972,60 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 15 lipca 2017 roku do dnia zapłaty. Wniósł o zasądzenie na jego rzecz, od pozwanego, kosztów procesu.

Według twierdzeń wniosku strony zawarły umowę, pozwany nie odebrał rzepaku od powoda w umówionym terminie, również w terminie dodatkowo wyznaczonym przez powoda. Wobec braku odbioru rzepaku w tym terminie powód sprzedał ten towar innemu podmiotowi, lecz po cenie niższej niż umówiona z pozwanym. Poniósł zatem szkodę której wysokość stanowi różnica między kwotą, którą uzyskałby od pozwanej spółki w ramach umowy a kwotą faktycznie uzyskaną ze sprzedaży. Kwoty tej dochodzi od pozwanej spółki.

W sprawie wydano nakaz zapłaty (karta 20).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (karta 25) pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz, od powoda, kosztów procesu. Pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości. Pozwana wskazywała, że na bieżąco informowała powoda, kiedy będzie mogła rzepak odebrać. Pozwana gotowa była odebrać rzepak w miesiącu kwietniu, powód zaś sprzedał rzepak w czerwcu. Pozwana wskazała, że nie dopuściła się zwłoki. Powód powinien był współdziałać przy wykonywaniu zobowiązania, zaś powód sprzedał rzepak dopiero dwa miesiące po terminie, kiedy pozwana gotowa była go odebrać.

Powód (karta 44) wskazał na możliwość zepsucia rzepaku, oraz na fakt, iż zwlekanie pozwanej narażało powoda na szkodę.

Pozwana (karta 50) zarzucił powodowi niezachowanie właściwej formy do złożenia oświadczenia o wyznaczeniu dodatkowego terminu, a zatem dodatkowy termin do odbioru rzepaku nie rozpoczął biegu. Uchybienie terminowi wynikało z okoliczności niezależnych od pozwanej. Pozwana zarzuciła powodowi sprzedać rzepaku dwa miesiące po dacie, kiedy sama gotowa była rzepak odebrać co wskazywało na brak logiki w postępowaniu powoda który ponosił koszty związane z przechowywaniem rzepaku tak długi okres i ponosił większe ryzyko zepsucia rzepaku, który ostatecznie sprzedał osobie trzeciej, po zaniżonej cenie, co stanowiło jego rażące niedbalstwo. Co najwyżej zatem odpowiedzialność pozwanego mogła dotyczyć wyłącznie kosztów przechowywania rzepaku w okresie od dnia 1 marca 2017 roku od dnia 14 kwietnia 2017 co jednak nie jest przedmiotem postępowania.

Na rozprawie strony nie zmieniły swoich stanowisk.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. jest pośrednikiem w sprzedaży rzepaku. Skupuje rzepak od rolników i przedsiębiorców z terenu Polski i dostarcza go swojemu odbiorcy hurtowemu na terenie Niemiec. Spółka (...) otrzymuje od Niemieckiego kontrahenta terminarz dostaw rzepaku. Terminarz ten stanowi wyznacznik dla ustalenia terminu odbioru rzepaku od polskich kontrahentów.

Dowód:

- zeznania świadka M. K., karta 60-61;
- zeznania przedstawiciela pozwanej L. B., karta 64;

W dniu 23 stycznia 2017 roku sprzedający E. W. (1) i kupujący (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zawarli umowę sprzedaży 25 ton rzepaku, luzem, wolnego od ziaren modyfikowanych genetycznie za cenę 1.965 złotych za jedną tonę netto. Cena miała być powiększona o podatek VAT. Cena miała być uiszczona po otrzymaniu prawidłowo wystawionej faktury. Odbiór miał nastąpić przy pomocy transportu zapewnionego przez kupującego w miesiącu lutym 2017 roku. Strony zgodziły się na wysyłanie korespondencji e-mail. W przypadku zwłoki w wykonaniu umowy przez kupującego w stosunku do terminu wykonania umowy, sprzedający był zobowiązany wyznaczyć kupującemu dodatkowy termin, w formie pisemnej w ilości co najmniej 14 dni od daty pisemnego poinformowania kupującego.

Termin odbioru rzepaku od E. W. (2) był skorelowany z terminem, w którym spółka (...) zobowiązała się dostarczyć rzepak swojemu niemieckiemu kontrahentowi.

Dowód:

- umowa, karta 12 – 13;
- zeznania świadka M. K., karta 60-61;
- zeznania powoda E. W. (1), karta 62 – 64;
- zeznania przedstawiciela pozwanej L. B., karta 64;

Wiadomością e-mail kupujący w dniu 28 lutego 2017 roku powiadomił sprzedającego, że nie otrzymał jeszcze harmonogramu dostawy rzepaku od swojego kontrahenta i przeprosił za opóźnienie. W odpowiedzi na wiadomość, sprzedający, wiadomością z dnia 2 marca 2017 roku wyznaczył kupującemu dodatkowy, 14. dniowy termin do dokonania odbioru rzepaku, który upływał z końcem dnia 16 marca 2017 roku.

Dowód:

- wydruki e-mail, karta 14;
- zeznania świadka M. K., karta 60-61;
- zeznania powoda E. W. (1), karta 62 – 64;

W piśmie z dnia 13 marca 2017 roku kupujący wyznaczył sprzedawcy termin na wydanie rzepaku na dzień 14 kwietnia 2017 roku, w całości. Informację tę otrzymał E. W. (1) i nie udzielił na nią odpowiedzi kupującemu.

Dowód:

- pismo, karta 15;
- zeznania świadka M. K., karta 60-61;
- zeznania powoda E. W. (1), karta 62 – 64;

W dniu 31 maja 2017 roku E. W. (1) zawarł z innym kupującym umowę sprzedaży rzepaku za cenę 1.620 złotych za 1 tonę.

Dowód:

- zeznania powoda E. W. (1), karta 62 – 64;

W dniu 7 czerwca 2017 roku E. W. (1) (sprzedający) wystawił S. F. (kupującemu) fakturę VAT na kwotę 42.152,40 złotych netto) wobec wykonania umowy sprzedaży 26,02 tony rzepaku konwencjonalnego. Cena została powiększona o 7% podatku VAT.

Dowód:

- faktura, karta 16;

Pismem z dnia 6 lipca 2017 roku sprzedający wezwał kupującego do zapłaty odszkodowania z tytułu utraconych korzyści.

Dowód:

- wezwanie, karta 17-18 z dowodem nadania, karta 19;

W miesiącu czerwcu 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kupiła od M. M. 37,24 tony rzepaku za cenę 1.860 złotych za 1 tonę a od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...),95 tony rzepaku za cenę 1.860 złotych za 1 tonę rzepaku.

Dowód:

- faktury, karta 31, 32;
- zeznania świadka M. K., karta 60-61;

E. W. (1) nie informował (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o tym, że ma trudności w przechowywaniu rzepaku. Sprzedawca nigdy nie żądał żadnej przedpłaty od kupującego.

Dowód:

- zeznania przedstawiciela pozwanej L. B., karta 64;

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. ostatecznie zrealizowała kontrakt wobec swojego niemieckiego odbiorcy kupując rzepak od innego dostawcy, niż pierwotny dostawca (E. W. (1)).

Dowód:

- zeznania przedstawiciela pozwanej L. B., karta 64;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne.

Powód żądanie opiera na art. 361 § 2 k.c. Zgodnie z treścią art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W myśl § 2 tego przepisu w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone.

Sąd dał wiarę przedstawicielowi pozwanej i świadkowi albowiem ich zeznania korespondowały ze sobą jak również potwierdziły je załączone do sprawy dokumenty. Sąd nie dał wiary powodowi w zakresie wskazania, że ostatecznie sprzedał towar po cenie rynkowej. Zeznania te sprzeczne były z zeznaniami, którym sąd dał wiarę a poza tym cena rynkowa wynikała z faktur przedstawionych przez pozwaną. Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda również w tym zakresie, gdzie wskazał, że syn powoda dzwonił do pozwanej, która przekładała terminy odbioru rzepaku. Jest to sprzeczna i nielogiczna część zeznań. Powód wskazał jednocześnie, że nie pamięta czy reagował na pismo pozwanej z dnia 13 marca 2017 roku (w którym to piśmie pozwana wyznaczyła termin odbioru rzepaku na połowę kwietnia 2017 roku).

Powód wskazuje, że ostatecznie sprzedał zakontraktowany rzepak innemu podmiotowi za cenę jednak niższą aniżeli umówiona z pozwaną spółką. Domaga się zatem zasądzenia różnicy między kwotą którą uzyskał ze sprzedaży, a tą, którą uzyskałby, gdyby pozwana odebrała od niego rzepak w umówionym terminie i za ten rzepak zapłaciła.

Sąd zauważa, że wbrew zarzutom pozwanej, strony wprost w ust. 1 umowy dopuściły możliwość korespondowania przez e-mail, zaś ust. 8 nie stanowił *lex specialis* do tego generalnego ustalenia.

Odnosząc się jednak do treści przywołanego ust. 8 umowy, dawała ona prawo sprzedawcy (powodowi) aby wyznaczył dodatkowy termin kupującemu (pozwanej), w sytuacji, gdy kupujący pozostaje w zwłoce. Zarówno zwłoka, jak i opóźnienie oznacza niewykonanie zobowiązania w terminie wnikającym z czynności prawnej. Jednak pojęcie opóźnienia jest szersze od pojęcia zwłoki. Niewątpliwie pozwana pozostawała w opóźnieniu, nie mniej jednak, strony uregulowały w ust. 8 umowy wyłącznie sytuację pozostawania w zwłoce. Opóźnienie jest to każdy przypadek niewykonania zobowiązania w terminie, a zwłoka to szczególnie przypadek opóźnienia jako działania lub zaniechania zawinonego. Działanie zawinone to działanie, za które strona ponosi odpowiedzialność. Sformułowanie to jest jasne i zrozumiałe przez podmioty zawodowo trudniące się sprzedażą od wielu lat.

Strona pozwana wyjaśniła (zeznania świadka i przedstawiciela pozwanej), że harmonogram odbioru rzepaku ustalony przez odbiorcę niemieckiego determinował harmonogram ustalany z dostawcą z Polski (w tym z powodem). Pozwana wykazała zeznaniami świadka i przedstawiciela pozwanego, którym strona powodowa nie zaprzeczyła, nie zakwestionowała prawdziwości tych zeznań, że doszło do opóźnienia. Niemożność zrealizowania kontraktu przez pozwaną nie stanowiła jej winy. Przyczyna niemożności zrealizowania kontraktu leżała po stronie innego podmiotu (odbiorcy towaru w Niemczech). Nie doszło zatem do zwłoki po stronie kupującego a wyłącznie zwłoka kupującego dawała sprzedawcy prawo wyznaczenia kupującemu nowego terminu. Stąd wniosek, że termin ten nie zaczął płynąć, stąd powód nie był uprawniony do sprzedaży towaru innemu podmiotowi niż pozwana spółka. Skoro rzepak sprzedał

innemu odbiorcy to sprzedaż tego produktu po cenie niższej, niż umówiona z pozwanym nie stanowiła szkody za powstanie której jest odpowiedzialna pozwana spółka.

Nawet gdyby przyjąć, że ust. 8 dotyczy tak opóźnienia, jak i zwłoki, powstanie szkody należy zbadać w kontekście zeznań przedstawiciela pozwanej spółki. Wskazał on, że ostatecznie był gotowy odebrać rzepak w połowie miesiąca kwietnia 2017 roku a okoliczności tej powód nie zaprzeczył. Data ta wynikała również z będącego w aktach sprawy harmonogramu odbioru rzepaku. Wskazał również, że aby zrealizować zamówienie swojego zagranicznego kontrahenta kupił rzepak od innego dostawcy (w miejsce rzepaku, który miał dostarczyć powód). Powód zeznał zaś, że umowę sprzedaży przedmiotowego rzepaku, objętego fakturą z dnia 7 czerwca 2017 roku (karta 16) zawarł z nowym odbiorcą rzepaku w dniu 31 maja 2017 roku a zatem 1,5 miesiąca po upływie terminu w który pozwana spółka gotowa była rzepak od powoda odebrać i zapłacić pierwotnie umówioną cenę. Nie ziściły się w takim układzie rzeczy przesłanki z art. 361 k.c. Zgodnie bowiem z materiałem dowodowym w aktach sprawy z niewiadomych względów powód nie dostarczył powodowi rzepaku w kwietniu a sprzedał rzepak innemu podmiotowi na przełomie maja i czerwca 2017 roku. Powód otrzymał ostateczny harmonogram pozwanej w którym wskazano na odbiór rzepaku w dniu 14 kwietnia 2017 roku. Powód nie wykazał, że w związku z tym harmonogramem kontaktował się z pozwaną, data ustalona w harmonogramie z dnia 13 marca 2017 roku była przekładana w ten sposób, że termin odbioru rzepaku nastąpiłby po dniu 31 maja 2017 roku.

W zakresie ustalenia ceny rynkowej rzepaku przedstawiciel pozwanej i powód składali sprzeczne zeznania. Pozwana jednak dodatkowo wykazała, przedkładając faktury za kupno rzepaku, że powód rzepak sprzedał poniżej obowiązującej ceny rynkowej. Pozwana zawierała bowiem w czerwcu 2017 roku umowy sprzedaży rzepaku, oferując ceny za ten produkt znacznie wyższe aniżeli cena faktycznie uzyskana przez pozwanego. Zasadny jest zatem zarzut sprzedaży towaru po cenie niższej aniżeli cena rynkowa.

Trudno podzielić argumentację powoda, iż miał prawo, w myśl art. 551 k.c. sprzedać rzepak – bez wyznaczania dodatkowego terminu. Otóż taka argumentacja stroi w sprzeczności z ustaleniami umownymi, zgodnie z którymi strony umówiły się na wyznaczenie dodatkowego terminu, mając świadomość, jakiego produktu umowa dotyczy, jakie rzepak ma właściwości. Dodatkowo nie może zejść z pola widzenia, że powód sprzedał rzepak po terminie, w którym pozwana była w stanie go odebrać. Przedstawiciel pozwanego zeznał zaś, czemu powód nie zaprzeczył, że powód nie informował pozwanej, że ma problem z przechowaniem czy składowaniem rzepaku.

Skoro zatem powód sprzedał towar objęty umową stron po terminie, kiedy towar odebrać mogła pozwana, za cenę niższą aniżeli cena rynkowa, z wyżej opisanych przyczyn nie można uznać, że wysokość szkody (utraconych korzyści) i fakt niezyskania owych korzyści w jakikolwiek sposób, w świetle treści żądania powoda i jego argumentacji, związanych jest z działaniem bądź zaniechaniem pozwanej.

Mając na uwadze powyższe, powództwo podlegało oddaleniu.

Sąd również zwraca uwagę, że nie jest zasadne żądanie odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych. Przedmiotem żądania nie jest bowiem kwota wynikająca z umowy lecz stanowiąca odszkodowanie w postaci utraconych korzyści.

Powód sprawę przegrał w całości, stąd koszty procesu zasądzono na rzecz pozwanego od powoda w myśl normy art. 98 k.p.c. Na koszty te składa się opłata od pełnomocnictwa 17 złotych, i wynagrodzenie adwokata – pełnomocnika w kwocie 1.800 złotych (§2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie).

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)

3. (...)